

Kerk in tijden van corona. Diagnose – dilemma – duurzame toekomst

Als christen uitgedaagd

Vrijwel alle maatschappelijke organisaties zijn momenteel toe aan een eerste tussenbalans van de coronacrisis. Leo Feijen presenteerde in augustus een boekje met de stand van zaken van de kerken, protestants en katholiek, in Nederland en Vlaanderen. Hij raadpleegde een ruim panel aan betrokken mensen voor hun bijdrages. De bisschoppen van Den Bosch en van Gent, de Scriba van de PKN, katholiek politicus in ruste Herman van Rompuy, wetenschappers, de voorzitter van Sant 'Egidio en de beleidsmedewerkster voor de Kerkproeverij. Vrouwen en mannen met ieder hun eigen perspectief en verantwoordelijkheid.

Iedereen gaat in op de praktijk van het 'kerken'. Naar de kerk gaan, eucharistie vieren, samen zingen en koffie drinken veranderde in coronatijd in online contact, kleine gespreksgroepen en overdag naar de open kerk gaan om een kaarsje op te steken. De voor- en nadelen van deze onverhoedse ontwikkelingen komen uitgebreid aan bod.

Wat betreft de vrouwen in de kerk: in de online diensten kwam de klassieke hiërarchie vaak sterker dan anders naar voren. Kolet Jansen, schrijver, oud-leraar en moeder, schrijft *"ondanks alle inspraak en participatie van leken is het op cruciale momenten zoals deze toch vaak de clerus die vooral bepaalt wat er gebeurt. Het zijn de pastoors die de mis doen die wordt opgenomen en uitgezonden. Om begrijpelijke redenen mag er meestal niemand anders voorlezen. Maar waarom dan ook de voorbeden en de preken niet meer gemaakt door de bredere groep beurtrollers? Is het niet extra pijnlijk dat in die gestreamde vieringen vrouwen helemaal onzichtbaar worden?"* Dit zal niet overal het geval zijn geweest, maar het is een van de lessen die we kunnen leren.

Veel auteurs gaan in op het bijzondere Urbi et Orbi dat de paus op 27 maart hield. Hoe de storm ons uitdaagt en angst aanjaagt, maar Jezus ons erop wijst dat vertrouwen op God de uitweg kan zijn. Dat we daarbij ook de opdracht krijgen om leed onder ogen te zien en ermee aan de slag te gaan vinden we terug in de metafoer van de kerk als veldhospitaal. Sommige auteurs wijzen er op dat meer kerkmensen dan anders in de coronatijd vaak begonnen om noden te lenigen. Mensen werden bijvoorbeeld technisch werkloos en zagen daarin een kans om anderen te helpen. Dat is ook 'kerken', samen kerk zijn. Belangrijk om te erkennen, vooral omdat jongeren zich in die praktische vormen goed thuis voelden. Zo kan een nieuw geloofwaardig verband gelegd worden tussen de noden en kracht van de 'leken' en het gebouw en de officiële aspecten als liturgie, sacramenten e.d.

Het boek gaat ook in op de maatschappelijke aspecten zoals mogelijke veranderingen ten bate van aandacht voor stilte, de zorg (patient en verzorgende), leefomgeving, klimaat en solidariteit. Ook daar gaan we vernieuwd mee om. Benutten we deze kans? Of zoals de bisschop van Gent, Lode Van Hecke, schrijft: *"het evangelie is geen blijde boodschap 'ondanks' het slechte nieuws dat ons overal omringt. De werkelijkheid is nu eenmaal wat ze is en Jezus is precies mens geworden om in onze menselijke wereld licht te zijn. De christen leeft niet naast de realiteit, maar erin."*